

2. Criminal Code of the Republic of Moldova no.985 of 18.04.2002 // Official Monitor of the Republic of Moldova no.72-74 of 14.04.2009, in force according to the latest amendments and adjustments from 20.04.2022;
3. Criminal Code of the Russian Federation, adopted by the State Duma on 24.05.1996, with the latest amendments and additions from 27.12.2009, art.359. http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699/a9e28227f557dc1e6659c1d88613790bb3dddb5b/ (viewed 14.03.2022);
4. Criminal Code of the Republic of Belarus, adopted by the House of Representatives on 09.07.1999, with the latest amendments and additions from 17.02.2018, art.132, 133 and art.361.3. <http://xn---ctbcgfviccvibf9bq8k.xn--90ais/> (viewed 24.03.2022);
5. Criminal Code of Ukraine with the latest amendments of October 18, 2018. <https://meget.kiev.ua/kodeks/ugolovniy-kodeks/razdel-1-20/> (viewed 10.04.2022);
6. Brânză Sergiu, Ulianovschi Xenofon, Stati Vitalie, Grosu Vladimir and Țurcanu Ion, Criminal Law. The special part. Volume II, Second Edition, Chisinau, Cartier Publishing House, 2005, p.41-42, total number of pages: 804, ISBN 9975-79-325-8;
7. Bulgac Anatolie and Sirbu Sergiu, International Humanitarian Law. Guide, Chisinau, Publishing House Editorial „Center-Polygraphic Medicine”, 2019, the total number of pages: 88;
8. Cojocaru Radion and Soroceanu Igor, Analysis of the elements of comparative law regarding the crime of activity of mercenaries from the experience of the countries of the commonwealth of independent states (CIS). In: Materials of the International Scientific Conference „Perspectives and problems of integration in the European space of research and education” of June 6, 2019, Volume VI, Part 1, Cahul, Republic of Moldova, Publishing House „Tipografia „Centro-Graphic” SRL”, p.175-177, the total number of pages: 396, ISSN 2587-3563 and e-ISSN 2587-3571;
9. Duca Maria, Training through research – a desideratum of the knowledge-based society. In: Journal of Science, Innovation, Culture and Art Akademos, no.2/2011, the total number of pages: 160, ISSN 1857-0461 /ISSNe 2587-3687;
10. Gherman Teodora, Continuous training in the web field. In: Public Administration Magazine, no.4/2011, the total number of pages: 123, ISSN 1813-8489;
11. Rachieru Irina, Staff training and improvement an important factor in achieving performance. In: The Journal Of The Annals of the State University of Moldova, Series „Student Works”, Natural and Exact Sciences – Economic Sciences, Chisinau, „CEP USM” Publishing House, 2021, the total number of pages: 335, ISBN 978-9975-142-54-0 and e-ISBN 978-9975-158-41-1;
12. Panico Vasile, Training – a form of the general activity of education. In: Acta et commentations magazine (Sciences of Education), no.2/2020, the total number of pages: 152, ISSN 1857-0623 /ISSNe 2587-3636.

Received 17.05.2022

УДК 342.951:[351.74:355.271](477)

АКОПЯН М. А.,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ РЕГЛАМЕНТУЄ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ТА МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ПІДТРИМАННЯ МИРУ І БЕЗПЕКИ

Події, які розпочалися у лютому 2022 року, назавжди увійдуть в історію України. Національна поліція відразу зайняла одне з ключових місць у боротьбі зі збройною агресією Російської Федерації. Сьогоднішня виняткова складність соціально-політичної, економічної і криміногенної ситуації, дозволяє розглядати діяльність Національної поліції як один з основних та ефективних інструментів державної політики у сфері

функціонування сектору безпеки й оборони, особливо внутрішньої безпеки держави, що обумовлює й характеризує її місце серед інших суб'єктів цих суспільних відносин.

Загалом, сектор безпеки й оборони є складним об'єктом адміністративно-правового регулювання в системі державного управління, оскільки передбачає складну процедуру, до якої залучені різні за будовою та специфікою діяльності організаційні елементи, що мають свої органи управління, спільно реалізують цілі й завдання та діють на підставі певних правил і процедур, визначених нормами адміністративного права.

Аналіз можливих варіантів розвитку всіх нормативно-правових актів, що входять до складу адміністративного законодавства, положеннями якого врегульовано досліджувану сферу суспільних відносин, вимагає проведення не одного комплексного наукового дослідження. Саме тому в контексті досліджуваного питання зосередимо свою увагу лише на основоположних із зазначених актів.

Відповідно до положень Закону України «Про національну безпеку України» Національна поліція України є однією з основних складових сектору безпеки й оборони (ч. 2 ст. 12). При цьому в преамбулі зазначеного законодавчого акту вказано, що його положення, зокрема, визначають і розмежовують повноваження державних органів у сферах національної безпеки і оборони [1]. З огляду на що, у положеннях Закону України «Про національну безпеку України» повинно бути чітко окреслено повноваження всіх суб'єктів сектору безпеки й оборони, в тому числі Національної поліції України [2, с. 206].

Що стосується положень Закону України «Про Національну поліцію», то мова про сектор безпеки й оборони у ньому йдеться тільки в аспекті особливостей надання одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) чи втрати працездатності поліцейського під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки й оборони [3].

Такою ж обмеженою увагою законодавець наділений Закон України «Про правовий режим воєнного стану». Серед інших повноважень військових адміністрацій виділяється сприяння діяльності органів Національної поліції та заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадської безпеки і порядку та результати діяльності на відповідній території [4].

Грунтовний аналіз Закону України «Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки» дає змогу визначити, що адміністративно-правовий статус поліцейського в умовах воєнного стану та під час участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки потребує суттєвого вдосконалення. Вказаний законодавчий акт тільки опосередковано окреслює компетенцію поліції у зазначеній сфері. Правотворці вибірково закріплюють статус Національної поліції в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. Зокрема зазначається, на час перебування у складі національного персоналу в місії або в міжнародній організації поліцейські залишаються в штатах Національної поліції України й утримуються за рахунок коштів, передбачених на їх утримання. Координація та планування діяльності національного персоналу здійснюються Департаментом персоналу, організації освітньої та наукової діяльності МВС разом з Департаментом міжнародного співробітництва та європейської інтеграції МВС, за участю Національної академії внутрішніх справ та у взаємодії з Національною поліцією України і Головним управлінням Національної гвардії України [5].

Окремо закріплено права і обов'язки командира національного персоналу, серед яких: забезпечення дотримання вимог мандата місії та в межах компетенції, визначеної нормативними документами відповідної місії; реагування на порушення прав членів національного персоналу, можливі дискримінаційні дії керівництва місії, структурних

підрозділів міжнародної поліції, органів влади країни перебування, представників іншими; право вимагати додержання норм і правил, які встановлені для міжнародної поліції в місії та національного персоналу, вживання необхідних заходів із запобігання виникненню та припинення конфліктів чи порушень дисципліни; звітування керівництву МВС, Національної поліції України, відповідним дипломатичним установам України за кордоном запрошення щодо участі в церемонії нагородження національного персоналу відзнаками ООН та інших міжнародних організацій.

Також визначено окремі аспекти компетенції представника національного персоналу, зокрема, він повідомляє МВС та відповідно Національну поліцію України про прибуття в Україну у відпустку чи з інших причин та від'їзд з України; звертається особисто у разі незгоди з позицією командира з важливих для національного персоналу питань до керівництва МВС, Національної поліції України, поінформувавши командира про своє рішення; виступає з обґрунтованою ініціативою щодо вдосконалення діяльності національного персоналу та міжнародної поліції [5].

Таким чином, Національна поліція як суб'єкт сектору безпеки й оборони виконує загальні та спеціальні завдання, серед яких можна виокремити: захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного й оборонного потенціалу, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб. Виконання наведених завдань здійснюється на підставі та відповідно до принципів діяльності Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки й оборони, якими варто вважати усталені, апробовані в розвинутих європейських демократіях фундаментальні положення, якими мають керуватися органи Національної поліції для збереження наявних стандартів життя, демократичних прав і свобод людини та громадянина.

Список бібліографічних посилань

1. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 30.04.2022).
2. Безега В. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції як суб'єкта сектору безпеки і оборони : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 311 с.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 30.04.2022).
4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. № 389-VIII. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 30.04.2022).
5. Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки : Закон України від 23 квітня 1999 р. № 613-XIV. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/613-14#Text> (дата звернення: 30.04.2022).

Отримано 05.05.2022

